

7. søndag efter trinitatis

04-08-2019

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:
Jesus kom ind i Jeriko og gik gennem byen. Der var der en mand, som hed Zakæus, han var overtolder, og han var rig. Han ville gerne se, hvem Jesus var, men kunne ikke for skaren, da han var lille af vækst. Så løb han i forvejen og klatrede op i et morbærfigentræ for at få ham at se, for han måtte komme den vej forbi. Da Jesus kom til stedet, så han op og sagde: »Zakæus, skynd dig at komme ned! I dag skal jeg være gæst i dit hus.« Så skyndte han sig ned og tog glad imod ham. Men alle, som så det, gav ondt af sig og sagde: »Han er gået ind som gæst hos en syndig mand.« Men Zakæus stod frem og sagde til Herren: »Se, Herre, halvdelen af, hvad jeg ejer, giver jeg til de fattige, og hvis jeg har presset penge af nogen, giver jeg det firedobbelt tilbage.« Da sagde Jesus om ham: »I dag er der kommet frelse til dette hus, fordi også han er en Abrahams søn. For Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte.« *Luk 19,1-10*

Salmisten skriver: Da Herren vendte Zions skæbne, var det, som om vi drømte. Da fyldtes vor mund med latter, vor tunge med jubel. Da sagde man blandt

folkene: »Herren har gjort store ting mod dem.«
Herren har gjort store ting mod os, og vi blev glade.
Vend vor skæbne, Herre, som strømme i Sydlandet!
De, der sår under tårer, skal høste med jubel.
Grædende går han ud, mens han bærer såsæden; med
jubel vender han hjem, mens han bærer sine neg. *Sl*
126

* *Epistlen skriver apostlen Paulus til romerne:* Jeg bruger et udtryk fra dagliglivet, fordi I er skrøbelige mennesker. For ligesom I lod jeres lemmer trælle for urenheden og lovløsheden, så I blev lovløse, skal I nu lade dem trælle for retfærdigheden, så I helliges. Dengang I var syndens trælle, var I frie over for retfærdigheden. Hvad fik I da? Frugter, som I nu skammer jer over; de ender jo med død. Men nu, da I er blevet befriet fra synden og er blevet trælle for Gud, får I den frugt, at I helliges, og til sidst evigt liv. For syndens løn er død, men Guds nådegave er evigt liv i Kristus Jesus, vor Herre. *Rom 6,19-23*

Prædiken:

Da det i sin tid blev kendt at erhvervsmanden Klaus Riskær Pedersen ville stille op til Folketingsvalget vakte det både kritik og forargelse. ”Skal en person, der tidligere er straffet for bedrageri og har en dom på seks års fængsel bag sig, have lov til at være med til at regere over os andre og fastlægge landets love?” protesterede mange.

Det vakte en helt tilsvarende protest og forargelse, da Jesus i sin tid inviterede sig selv på middag hos tolderen Zakæus. Landet Israel var besat af Romerne, og tolderne arbejdede for besættelsesmagten, og de misbrugte åbenbart også deres position til at kræve for meget ind i told, hver gang folk bragte varer ind eller ud af byerne. Zakæus var altså både en landsforræder og en bedrager; og han tjente godt på det.

Hvordan kunne Jesus finde på at omgås sådan én?!

Ikke mærkeligt, at der lød protester!

Men det som skete, den dag Jesus besøgte Zakæus, var intet mindre, end at Zakæus blev forvandlet; hans liv kom ind på et helt nyt spor; der skete et

paradigmeskift for Zakæus: Hans verden blev ny, han så livet og sig selv på en helt ny måde, og det forandrede radikalt hans måde at behandle andre på.

Hvad med os? Selvom vi sikkert hverken er bedragerer eller landsforræddere – tør vi tro på, at forandring er mulig for os?

Forandring er selvfølgelig efterhånden blevet standarden på arbejdspladsen og i samfundet, hvor vi hele tiden skal være forandringsparate.

Men her taler vi altså om noget andet, om at *blive* forandret; om at mennesker kan forandre sig til det bedre, at andres og vores egne liv kan komme ind på et nyt og bedre spor; at vi kan få et nyt, friskt syn på vores tilværelse, os selv og vores medmennesker?

Kan og vil vi tro på, at det kan ske for andre og for os selv?

Kan en tidligere straffet bedrager forandre sig så meget, at han kan vinde vores tillid og vores stemme?

Kan jeg forandre mig, så jeg slipper fri af mine dårlige vaner, min bitterhed, min selvoptagedhed, min pessimisme?

Kan det ske, at det med kristendom og at tro på Gud få en ny betydning i mit liv, som det ikke har haft før? At kristendommen bliver vigtig på en ny måde, og gør en forskel for os?

Ja, det kan faktisk ske. Det sker i disse år, her i Danmark. Og det kan ske for os!

Det skete for Peter Emil her for et øjeblik siden. Da han blev døbt, blev hans liv sat ind på et nyt spor – han blev Guds barn, og han blev ført fra mørkets magt og ind i Guds rige. Et ægte paradigmeskift.

Det sker igen og igen, når muslimer møder kristendommen i praksis, eller ser Jesus i et syn om natten, og konverterer og bliver kristne. Det er fantastisk at høre og læse om, hvilken forvandling, det skaber i deres liv.

Det sker også, når såkaldt ”kulturkristne” oplever en åndelig opvågning. Nogle har fulgt et kursus i kristendom, og er begyndt at gå i kirke bagefter; nogle

bliver en del af fællesskabet omkring en kirke, efter at de har mistet deres ægtefælle.

Her i området har vi jo også pilgrimsvandrerne, der passerer forbi; for nogle bliver sådan en pilgrimsvandring et personligt møde med kristendommen, hvor de opdager, at vi kan bede til Gud, og at det er trygt at vide, at Gud går med os hver eneste dag.

Der er også kristne, som har siddet på kirkebænken siden de var børn, som oplever at få et kald fra Gud til at forandre noget bestemt i deres liv, til at hjælpe indvandrere, eller til at give væk af deres rigdom.

Det sker altså i Danmark i vores tid, at mennesker tager et sporskifte, bliver forandrede, eller måske ligefrem forvandles. Ja, måske har nogle af os selv oplevet det. For det kan også ske for os.

Det skete for Zakæus.

Hvorfor endte Zakæus mon i første omgang som overtolder? Han var en lille fyr, han har ikke kunnet klare sig slåskampe i skolegården, og han har ikke været meget værd til fysisk arbejde. Men han har

sikkert været the smart guy; den smarte fyr, der forstod at kringle tingene til sin egen fordel. Men måske har hans venner været den slags, som mest er der for pengenes og festernes skyld. Måske har han trods sin rigdom følt sig udenfor det gode selskab; måske har han følt selvforagt, fordi han snød.

Det er vel det vi helst vil tænke om Zakæus! At han var en stakkel, der havde brug for Jesus, fordi han var en stakkel. Modsat os.

Men måske var Zakæus ikke nogen stakkel. Måske var han faktisk rigtig godt tilfreds med sit liv; glad for sit arbejde og sin familie. Ligesom os. Måske følte Zakæus slet ikke noget behov for forandring eller paradigmeskift. Det går jo faktisk rigtig godt. Ligesom for os, måske.

Men det Zakæus gjorde, var at han forsøgte at komme til at se, hvem Jesus var. Faktisk var han så opsat på, at se hvem Jesus var, at denne rige overtolder, der nok var vant til at få det, som han ville, han løb – det var i sig selv usædvanligt for en voksen mand på den tid – men Zakæus løb i forvejen og klatrede op i et træ og satte sig der og ventede på, at folkemængden og Jesus skulle komme forbi.

Det er ikke så afgørende, hvad der var Zakæus' motiver, og hvad han følte. Det afgørende er, at han

gjorde det, der skulle til, for at komme til at se, hvem Jesus var. For han ville gerne se Jesus.

Og så skete der noget, som Zakæus næppe havde forudset.

Jesus så Zakæus! Jesus så Zakæus.

Og Jesus henledte hele folkemængdens opmærksomhed på den forhadte, rige tolder som sad oppe i træet. Ekstremt pinligt for Zakæus.

Men så vender Jesus med ét hele situationen:

”Zakæus, skynd dig at komme ned! I dag skal jeg være gæst i dit hus.”

Det er ikke Zakæus der generøst uddeler invitationer. Det er Jesus, der beordrer ham ned af træet, ”jeg skal være gæst hos dig!”

”At vær gæst i dit hus”, det betød langt mere den gang end det gør i dag: Det betød: Jeg vil være din ven; jeg accepterer og anerkender dig. Det var en æresbevisning fra Jesu side. For øjnene af alle dem Zakæus havde bedraget og udnyttet, siger Jesus: Jeg vil være venner med dig!

Og Jesus gjorde det ikke for pengenes skyld. Jesus gjorde det af kærlighed til Zakæus.

Det var Jesu kærlighed, der overrumplede og forvandlede Zakæus – fuldstændigt.

Zakæus erklærer: ”Se, Herre, halvdelen af, hvad jeg ejer, giver jeg til de fattige, og hvis jeg har presset penge af nogen, giver jeg det firedobbelt tilbage.”

Ville Zakæus opnå noget hos Jesus? Var det et branding-stunt for hans virksomhed: ”Toldboden Zakæus - vi støtter de fattige!” Eller var det bare et fromt nytårsforsæt – og vi ved godt, hvordan det går med den slags!

Nej. Det var et ægte paradigmeskift for Zakæus. Jesus havde set Zakæus og vist ham, at Gud elskede Zakæus – ubetinget. Dét havde forvandlet ham. Og det fik ham til at se på sig selv, på sit liv og på sine medmennesker på en helt ny måde. Zakæus var sat fri, han var frelst.

Indbyggerne i Jeriko, de så kun: Zakæus er en synder. Og det benægter Jesus heller ikke. Men Jesus ser noget mere: Zakæus er også en efterkommer af

Abraham, dvs. Zakæus hører også til Guds folk, han er også elsket af Gud. Og Jesus ser det sporskifte, det paradigmeskift, der er sket for Zakæus: Han er gået fra fortabelse til frelse.

Mødet med Jesus førte til en dyb og befriende forvandling for Zakæus.

Tør vi tro på, at der kan ske en dyb og befriende forvandling af vores liv?

Måske synes vi ikke, vi har brug for forandring; det går jo meget godt; måske er vi faktisk helst fri for mere forandring.

De store forandringer i vores liv, kommer jo ofte heller ikke, fordi vi vil eller beslutter os for det. Og indre forandringer følger ofte af ydre forandringer:

- mange begynder at bede til Gud, når de oplever en krise i deres liv
- når vi står overfor døden, vores egen eller andres, tvinges vi til at spørge: Er der så mere end det? Er der håb om mere, et evigt liv. Det får os til at tænke på Gud.
- eller vi står over for livets undere: Vi bliver forældre, naturens skønhed, kærligheden – og vi

føler behov for at sige tak til nogen – og vi siger tak til Gud.

Men vi behøver ikke at vente på en krise eller et under, før vi begynder at tænke mere på Gud, eller bede til Gud.

Vi kan gøre som Zakæus.

Jeg tror ikke han oplevede nogen særlig krise eller omvæltninger i sit liv. Han ville bare gerne se Jesus.

Jeg vil gerne invitere jer til at gøre som Zakæus: Han gjorde det, der skulle til for at komme til at se Jesus.

Hvad kan vi gøre for at komme til at ”se” Jesus – for han kommer jo ikke gående forbi herude på vejen?

- Vi kan læse om Jesus i Bibelen, i det nye testamente; læse om, hvad Jesus gjorde og sagde
- Vi kan gå i kirke. Her hører vi bibeltekster om Jesus. Teksten bliver forklaret. Og vi kan deltage i nadveren.
- Vi kan deltage i et kirstendomskursus
- Vi kan tale med andre, som tror på Gud; vi kan tale med hinanden om Jesus, og hvad der er det særlige ved ham.

- Vi kan bede til Gud, bede om at Gud selv vil lade os se og forstå Jesus bedre.

Det kan måske føles akavet, uvant eller måske endda lidt pinligt. For mange er det en overvindelse at begynde at vise sig i kirken, hvis ikke man har en særlig anledning til at komme herhen. Men det er det værd!

For det, der sker, når vi begynder at ”se” efter Jesus, det er, at Jesus ser os. Når vi ser på Jesus, er det os der bliver set af ham.

Og så kalder han os ned fra vores træ – uanset om vores træ er en krise eller vores træ er alle de dejlige ting, som fylder vores liv – og så siger Jesus: I dag skal jeg være din gæst. Jesus ønsker at være en del af vores liv. Og så opdager vi, hvad det betyder, at vi – hver eneste af os – er elsket af Gud vores Far i himlen.

Hver gang vi lader Jesus blive en del af vores liv, så skaber det et paradigmeskift.

- det sætter os fri til at leve med glæde og med tillid til, at Gud er med os

- det sætter os fri til at elske vores medmennesker og bruge vores liv til at gøre godt
- det fylder os med taknemmelighed over livet
- det sætter os ind på det spor, som fortsætter ind i evigheden sammen med Gud

Vi kan "se" Jesus, når vi læser i Bibelen, når vi deltager i gudstjenester, og når vi taler med andre om Gud. Og Jesus ser os, og han siger: I dag vil jeg være gæst i dit liv.

Amen.